

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2008 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuntalain muuttamisesta ja kuntalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä lokakuuta 2008 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi kuntalain muuttamisesta ja kuntalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 146/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, valtiovarainministeriö
- lakimies Mika Paavilainen, Suomen Kuntaliitto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- opetusministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- Inarin kunta.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että kuntalakia muutettaisiin siten, että kunnallisten toimielinten kokouksiin olisi mahdollista osallistua myös videoneuvotteluyhteyden avulla. Laissa säädettäisiin yleisesti osallistumismahdollisuudesta videoneuvotteluteitse. Kunta määräisi hallintosäännössään, antaako se mahdollisuuden osallistua kokouksiin videoneuvotteluyhteyden avulla ja miten tämä on mahdollista. Jos kunta mahdollistaisi osallistumisen videoneuvotteluyhteyden avulla, kunnalla olisi lain perusteella velvollisuus huolehtia siitä, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

Käytettävältä videoneuvotteluyhteydeltä tai muulta soveltuvalta tekniseltä tiedonvälitystavalta edellytettäisiin, että kokoukseen osallistuvilla olisi puhe- ja näköyhteys keskenään.

Kunta voisi hallintosäännössään määrätä, mihin toimielinten kokouksiin videoneuvotteluyhteyden avulla voisi osallistua. Kunnan tulisi hallintosäännössään määrätä myös ne tilat, joista toimielimen kokoukseen voisi osallistua. Kunnan tähän tarkoitukseen osoittamien tilojen tulisi olla sellaisia, joissa käytettävän teknisen yhteyden salauksesta ja läsnä olevista henkilöistä voidaan varmistua. Kunta voisi erityisistä syistä sallia kokouksiin osallistumisen myös toimielimen jäsenen itsensä valitsemasta paikasta, kuten kotoa käsin. Kokouksiin, joissa käsitellään lain mukaan salassa pidettäviä asioita, voisi kuitenkin osallistua videoneuvotteluyhteyden avulla ainoastaan kunnan osoittamista edellä mainitut vaatimukset täyttävistä tiloista.

Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin tulisi olla läsnä varsinaisella kokouspaikalla. Kokouksen puheenjohtajalla olisi velvollisuus huolehtia, että videoneuvotteluyhteyden avulla osallistuva henkilö voi seurata ja osallistua toimitielimen kokoukseen koko kokouksen ajan. Hänen olisi keskeytettävä toimitielimen kokous välittömästi, jos käytettävä videoneuvotteluyhteys katkeaa.

Julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi yleisöllä tulisi olla mahdollisuus seurata toimitielimen julkista kokousta varsinaisella kokouspaikalla myös siltä osin, kun kokoukseen osallistutaan videoneuvotteluyhteyden avulla. Jos kunnassa mahdollistettaisiin toimitielimen jäsenen osallistuminen julkiseen kokoukseen videoneuvottelu-

teitse kunnan osoittamista tiloista, kunta voisi päättää, että yleisölle tarjotaan myös vastaava mahdollisuus seurata toimitielimen kokousta.

Vaali voitaisiin toimittaa suljetuin lipuin toimitielimen jäsenen osallistuessa kokoukseen videoneuvotteluteitse vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

Lisäksi kuntalaissa ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuudesta lähettää valtuuston kokouskutsu sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä. Muiden toimitielinten kokouskutsun toimittamisesta sähköisesti kunta voi määrätä hallintosäännössään.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen hyväksyminen mahdollistaa osallistumisen kunnallisten toimitielinten kokouksiin myös videoneuvotteluyhteyden avulla. Lakiehdotuksen mukaan lisäksi tarvitaan valtuuston työjärjestyksen tai muun johtosäännön muutos valtuuston kokouksiin osallistumisesta videoneuvotteluyhteyden avulla, ja muun toimitielimen osalta hallintosäännön muutos. Hallintosääntö on ainoa pakollinen johtosääntö, jossa valtuusto antaa tarpeelliset määräykset kunnan hallinto- ja päätöksentekomenettelystä. Lakiehdotus lähteekin siitä luotevasta ajatuksesta, että myös valtuuston kokouksiin osallistumisesta videoneuvotteluyhteyden avulla määrätään hallintosäännössä. Kokouksiin osallistutaan pääsääntöisesti edelleen olemalla fyysisesti läsnä kokouspaikalla.

Valiokunta pitää kokousten vuorovaikutteisuuden, julkisuusperiaatteen samoin kuin kokousasioiden asianmukaisen käsittelyn kannalta perusteltuna, että kokoukseen osallistuvilla on keskeytymätön puhe- ja näköyhteys toisiinsa. Toimitielimen kokouksella tulee olla edelleen myös varsinaisen kokouspaikka, jolla kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin tulee olla läsnä

kokouksen aikana sen asianmukaisen kulun turvaamiseksi.

Valtuuston on hallintosäännössä määrättävä tilat, joista toimitielimen kokouksiin voidaan osallistua videoneuvotteluyhteyden avulla. Tällaisia tiloja voivat olla esimerkiksi koulut ja kirjastot. Hallintosäännössä voidaan myös määrätä, että kokouksiin voidaan osallistua erityisestä syystä muuallakin kuin kunnan osoittamissa tiloissa. Tällaisten syiden osalta valiokunta yhtyy hallituksen esityksen perusteluihin, joissa mainitaan esimerkkiluettelossa perusteena muun muassa henkilön liikuntarajoitteisuus. Valiokunta pitää perusteltuna, että salassapidettävien asioiden käsittelyyn voi kuitenkin osallistua vain kunnan osoittamissa tiloissa.

Valiokunta toteaa, että lakiehdotus mahdollistaa sanamuodon perusteella kunnallisen toimitielimen kokoukseen osallistumisen videoneuvotteluyhteyden avulla tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa käyttäen. Valiokunta pitää erilaisista teknisistä mahdollisuuksista huolimatta termiä "videoneuvotteluyhteys" sopivana kuvaamaan yleisesti erilaisia teknisiä neuvotteluyhteysmahdollisuuksia.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella

valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tapani Tölli /kesk	Valto Koski /sd
vpj.	Tapani Mäkinen /kok	Outi Mäkelä /kok
jäs.	Thomas Blomqvist /r	Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
	Juha Hakola /kok	Lenita Toivakka /kok
	Rakel Hiltunen /sd	Unto Valpas /vas
	Elsi Katainen /kesk	Tuula Väätäinen /sd
	Timo Korhonen /kesk	vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.